

Instytut Pamięci Narodowej - Łódź

<https://lodz.ipn.gov.pl/pl6/aktualnosci/40243,Sladem-harcerskiej-Sluzby-Pamieci-IPN-i-lodzkie-srodowiska-pilsudczykowskie-w-Ko.html>
25.04.2024, 17:20

Śladem harcerskiej „Służby Pamięci”. IPN i łódzkie środowiska piłsudczykowskie w Kostiuchnówce (Ukraina) - 19-22 maja 2017

Na zaproszenie Chorągwi Łódzkiej ZHP i Centrum Dialogu Kostiuchnówka delegacja Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi wzięła udział w wyjeździe do znajdujących się pod opieką łódzkich harcerzy miejsc pamięci narodowej na Wołyniu. W wyjeździe uczestniczyły dr Joanna Żelazko, naczelnik Oddziałowego Biura Badań Historycznych oraz Marzena Kumosińska, asystent prasowy Oddziału, koordynator współpracy podejmowanej przez Instytut w ramach Roku Marszałka Józefa Piłsudskiego z łódzkimi środowiskami pielęgnującymi pamięć o Marszałku.

Renowacją cmentarzy legionistów Józefa Piłsudskiego na Ukrainie harcerze zajmują się od 1997 r. W tym czasie zrekonstruowali sześć nekropolii legionowych: w Polskim Lesie w Kostiuchnówce, w Wołczecku, Kowlu, Koszyszcach, Jeziornej i Maniewiczach. Opieką harcerzy objęty został również m.in. cmentarz Samoobrony Polskiej z 1943 r. w Przebrażu. Harcerze współpracują z Kurią Biskupią w Łucku i parafiami rzymskokatolickimi w Maniewiczach i Równem. Od kilku lat pracują przy odbudowie kościoła w Maniewiczach.

Prowadzą współpracę z Polakami na Ukrainie, a także polsko-ukraińską wymianę młodzieży między szkołami partnerskimi.

Motorem działań podejmowanych w harcerskiej Służbie Pamięci na Wołyniu jest **harc mistrz Jarosław Górecki**, wywodzący się z Hufca ZHP Zgierz im. Wojska Polskiego wieloletni komendant obozów letnich na Wołyniu, obecnie społeczny dyrektor Centrum Dialogu w Kostiuchnówce. Samo Centrum Dialogu rozwinęło swoją działalność dzięki wsparciu Fundacji założonej w 2010 r. przez Jolantę Chełmińską, dzięki wywodzącym się z rozmaitych instytucji publicznych, stowarzyszeń, fundacji i szkół ludziom wielkiego serca, w których hm. Górecki zdołał znaleźć sojuszników. O narodzinach idei przywracania pamięci o polskim czynie niepodległościowym na Wołyniu mówi: – Tak się złożyło, że do Polski dotarł przysłany przez dyrektora szkoły w Kostiuchnówce list, który dziwnymi kolejami losu dotarł w ręce emerytowanego nauczyciela, oficera Armii Krajowej, piłsudczyka, **ś.p. Władysława Barańskiego**, który szukając „wspólników” do podejmowanej przez siebie przez kilka lat akcji odbudowy cmentarzy legionowych na Wołyniu dotarł do Hufca Zgierz. Podjęliśmy ten temat i wyjechaliśmy w 1997 r. po raz pierwszy na Wołyń.

W 2015 r. Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi wyróżnił Centrum Dialogu Kostiuchnówka nagrodą honorową „Świadek Historii”.

Wspartej przez Urząd Miasta Łodzi wyprawie do miejsc pamięci narodowej na Wołyniu – w której udział wzięli członkowie Związku Legionistów Polskich i Ich Rodzin, stowarzyszenia „Rodzina Katyńska”, Związku Strzeleckiego, przedstawiciele pielęgnujących tradycje niepodległościowe szkół z Łodzi i województwa, instytucji, dziennikarze – towarzyszyli senatorowie Ryszard Bonisławski, Andrzej Pająk i Grażyna Sztark, członkowie senackiej Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą.

Zobacz: [Harcerze przywracają pamięć o cmentarzach legionowych](#) (PAP, TVP3 Łódź), [Wołyń. Polski ośrodek w Kostiuchnówce na straży pamięci o Legionach](#) (PAP/RIRM), [Harcerze z Łodzi służą na Wołyniu](#) (Express Ilustrowany).

Polecamy reportaż Tomasza Nowaka (TVP3 Łódź) pt. [Jesteśmy im to winni](#), poświęcony bitwie pod Kostiuchnówką i harcerskim upamiętnieniom.

fotoreportaż Marzeny Kumosińskiej

Noc Muzeów w Sali Tradycji Centrum Dialogu Kostiuchnówka

Cmentarz Legionowy w Wołczeczku

Cmentarz Legionowy w Kuklach

Cmentarz polskiej samoobrony w Przebrażu

(Rodzina Katyńska w Łodzi)

Łuck

Zamek Lubarta w Łucku

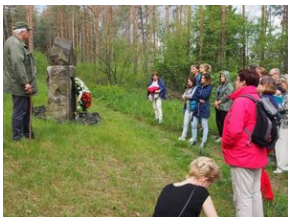

Katedra Św. Piotra i Pawła w Łucku

Odegranie z wieży łuckiego zamku Mazurka Dąbrowskiego było dla uczestników wyprawy dużym zaskoczeniem

Polska Góra

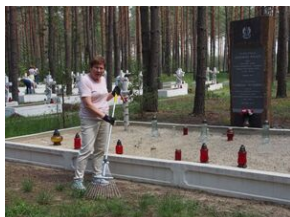

Hm. Jarosław Górecki

Polski Lasek

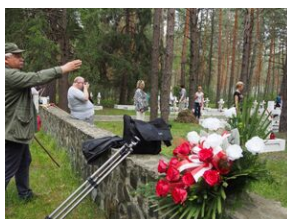
Wywiadu udziela
senator RP Ryszard
Bonisławski

Kazimiera Lange,
Stowarzyszenie
„Rodzina Katyńska” w
Łodzi

Dr Joanna Żelazko (IPN
Łódź)

Od lewej: senator RP
Grażyna Sztark, dr
Joanna Żelazko (IPN
Łódź)

Wizyta w ukraińskiej szkole w Kostiuchnówce

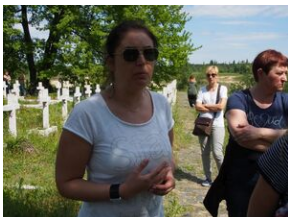
Wizyta w Parafii Maniewickiej i na Cmentarzu Legionowym

Cmentarz Legionowy w Kowlu

Hm. Natalia Patorska-Grzelewska, komendantka Chorągwi Łódzkiej ZHP

Cmentarz w Ostrówkach

